

29.05.2023

121/10.02.03/2023
[Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos]

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite
Kirjeenne 20.4.2023
HEL 2021-012201, hankenro 4385_4

Lausunto Puotilan metroaseman alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta

Puotilan metroaseman alueelle laaditaan asemakaavan muutosta, jolla nykyisin rakentamattomalle alueelle mahdollistetaan muun muassa asuin- ja toimitilarakentamista sekä rakenteellisen liityntäpysäköinnin rakentamista. Suunnittelualueeseen kuuluvaa Itäväylän tiealuetta ollaan muuttamassa katualueeksi ja sen suunnittelussa varaudutaan itään liikennöivään raitiotiehen. Asemakaavan muutosta laaditaan suunnittelukilpailun kilpailuehdotuksen perusteella laaditun viitesuunnitelman pohjalta.

Asemakaavoitusta ohjailee alueelle aiemmin laaditut Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet, jotka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 29.3.2022. Suunnitteluperiaatteissa alue on osoitettu keskusta-alueeksi ja kävelykeskustaksi, jota kehitetään liikkumisympäristönä ensisijaisesti jalankulun sekä pyöräilyn ehdoilla. Lisäksi suunniteltavat muutokset kaupunkiympäristöön ja liikennejärjestelyihin kytkeytyvät suunnitteilla olevaan Itäväylän bulevardisointiin, mihin liittyvät, nyt kaavoitettavaa aluetta sen itäpuolella sivuavat, Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet ovat parhaillaan päätöksenteossa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Asemanseutujen kehittäminen ja näiden alueiden tehokas täydennysrakentaminen tukee erinomaisesti MAL 2019 -suunnitelman tavoitteita. Uuden maankäytön sijoittaminen joukkoliikenteen runkoyhteyksillä erinomaisesti saavutettaville alueille sekä lisää joukkoliikenteen saavutettavuutta että tehostaa olemassa olevan joukkoliikennejärjestelmän käyttöä. Metroasemien alueet ovat parhaimpia täydennysrakentamisen alueita, joissa sekä rakentamisen tehokkuus että liikenneympäristön suunnitteleminen kestävien kulkumuotojen ehdoilla tulee olla keskiössä.

29.05.2023

121/10.02.03/2023
[Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos]

Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteiden mukaisesti aluetta tulee kehittää kävelykeskustana, jossa liikkumisympäristöä suunnitellaan ensisijaisesti kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla. Kävelykeskustan kunniahimoinen kehittäminen metroasemien ja muiden joukkoliikenteen runkoyhteyksien ympäristössä parantaa sekä alueiden saavutettavuutta kestävin kulkumuodoin että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja joukkoliikennejärjestelmän tehokkuutta. Miellyttävässä ja turvallisessa liikenneympäristössä joukkoliikenteen käyttäjät ovat valmiita kävelemään ja pyöräilemään pidempiä matkoja joukkoliikenteen ääreen, mikä tukee joukkoliikenteen ja kestävien kulkumuotojen käyttöä alueella. MAL 2019 -suunnitelman mukaisesti tiiviiden asemanseutujen välitön ympäristö tulisi rauhoittaa autoliikenteeltä ja parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä.

Vaikka kaavoituksessa varaudutaan tilavarauksin pikaraitiotiehen Itäväylällä, on huomattava, että pikaraitiotien toteutuminen Itäväylällä lähitulevaisuudessa on epätodennäköistä. Itäväylän pikaraitiotien toteutuminen edellyttäisi joko merkittävää uutta maankäyttöä Östersundomissa, joka ei kuulu MAL 2019 -suunnitelmassa eikä MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksessa ensisijaisen maankäytön kehittämisvyöhykkeisiin, tai vaihtoehtoista alueellista linjastoratkaisua. Itäväylän pikaraitiotien linjaus sekä kytkeytyminen muihin alueelle suunniteltuihin raideyhteyksiin olisikin hyvä selvittää yleistasolla ennen tarkemman tason suunnittelua.

Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteiden mukaisesti Puotilan metroasemalla tulee varautua noin 330 auton liityntäpysäköintipaikan sijoittamiseen alueen pysäköintilaitoksiin, ja metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin ympärillä olevan alueen suunnittelussa varautua rakennuksiin integroitavaan liityntäliikenteen pyöräparkkiin. Suunnitteluperiaatteiden vaatimusten lisäksi korkealaatuista pyöräliikenteen pysäköintiä tulee toteuttaa myös metroaseman eteläisen sisäänkäynnin yhteyteen. Helsingin kaupungin Pyöräpysäköinnin yleissuunnitelman ja toteutusohjelman 2021–2025 mukaan Puotilan metroasemalla on vuoteen 2030 mennessä tarve 540:lle liityntäpyöräpysäköinnin paikalle, mikä tulee suunnitelmissa huomioida.

Kaavan liikennesuunnittelussa tulee huomioida sujuvat vaihtoyhteydet bussipysäkkien ja metroaseman välillä ja selkeys bussipysäkkien sijoittelussa. Erityisesti Vanhanlinnantiellä on tällä hetkellä kaksi peräkkäistä pysäkkiparia hyvin lyhyellä välimatkalla, eikä pysäkkikokonaisuus alueella ole kaikilta osin selkeä. Täältä osin HSL osallistuu mielellään tarkempaan liikennesuunnitteluun kaavatyön aikana esimerkiksi suunnitelmaluonnoksia kommentoimalla.

Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteisiin kirjatusta metron häiriöttömän liikenteen vaatimuksesta tulee koko rakentamisen ajan pitää kiinni, ja sen tulee toimia lähtökohtana suunnittelussa jo kaavoituksen aikana.

29.05.2023

121/10.02.03/2023
[Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos]

Lisätietoja lausunnosta antaa liikennesuunnittelija Markus Nevalainen
(markus.nevalainen@hsl.fi).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 01.06.2023.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.